

GLASTUINBOUW: RESULTATEN LICHT VERBETERD

Anita van der Knijff

In 2006 is het resultaat van de totale glastuinbouwsector verbeterd ten opzichte van 2005. Vooral de hogere opbrengstprijzen van diverse glastuinbouwproducten hebben hieraan bijgedragen. Daartegenover staat een stijging van de energiekosten en de kosten voor rente en afschrijvingen. Gemiddeld nemen de opbrengsten sterker toe dan de kosten, waardoor de resultaten verbeteren.

Sterk herstel paprikaprijzen

Na de teleurstellende prijsontwikkeling in 2005 is dit jaar de prijs van paprika stevig hersteld. Dit prijsherstel is onder andere het gevolg van een betere afstemming van het aanbod op de afzet door de oprichting van de P8, een samenwerkingsverband tussen acht paprika telersverenigingen in Nederland. Ook hebben de krimp in het areaal en de lagere productie per m² bijgedragen aan het prijsherstel. Gemiddeld stegen de prijzen voor rode en gele paprika's met ongeveer 35%. Voor groene paprika valt de prijsstijging iets lager uit: circa 30%. De prijs van zowel losse tomaten als tomaten kende dit jaar pieken en dalen. Gemiddeld bleven de prijzen echter vrij normaal. De middenprijs is enkele procenten hoger dan in 2005. Bij komkommer liggen de opbrengstprijzen dit jaar op min of meer hetzelfde niveau als vorig jaar. De kg-productie per m² is dit jaar voor de meeste vruchtgroenten lager dan vorig jaar. Bij komkommer en paprika blijft de productie gemiddeld 0,5 à 1 kg per m² achter. Bij aubergine en tomaat is dit zelfs 1 à 2 kg per m². Deze lagere kg-opbrengsten in combinatie met de gemiddeld hogere prijzen van glasgroenten resulteren in een stijging van de financiële opbrengsten voor het gemiddelde glasgroentebedrijf met ruim 8% per m².

Hogere prijzen voor snijbloemen en potplanten

De meest verkochte snijbloemen aan de Nederlandse bloemenveilingen behaalden de eerste tien maanden van dit jaar hogere opbrengstprijzen dan vorig jaar. Deze prijsstijging is deels het gevolg van de lagere aanvoer. De aanvoer van importrozen (klein- en grootbloemig) is overigens wel gestegen. Desondanks nam de prijs voor rozen uit Nederland toe. Tulp profiteerde ook van de lagere aanvoer van kleinbloemige rozen, en wist ondanks een hogere aanvoer een hogere prijs te noteren. Bij kamerplanten doen orchideeën, waaronder Phalaenopsis, het dit jaar weer goed. Ook de veilingomzetcijfers van Anthurium springen dit jaar in het oog. Gemiddeld nam de opbrengstprijs van kamerplanten de eerste tien maanden van dit jaar, bij een min of meer gelijke aanvoer, toe van 1,34 euro per stuk naar 1,44 euro per stuk. Deze prijsstijging is overigens slechts indicatief. Hierin wordt namelijk onvoldoende rekening gehouden met prijsverschillen als gevolg van variatie in potmaten, lengten, cultivars en toevoegde waarde als sierpotten enzovoort. Binnen de productgroep tuinplanten liep de prijsontwikkeling nogal uiteen. Zo moesten violen een prijsdaling van enkele centen incasseren bij een lagere veilingaanvoer, terwijl lijstaanvoerder Pelargonium wel wist te profiteren van een lagere veilingaanvoer en kon rekenen op hogere opbrengstprijzen. Over de gehele linie namen de opbrengstprijzen van sierteeltproducten toe. Voor een gemiddeld snijbloemenbedrijf resulteert dit in een toename van de financiële opbrengsten met circa 6% per m². Voor het gemiddelde pot- en perkplantenbedrijf is de stijging ongeveer 4,5% per m².

Energiekosten stijgen, arbeidskosten stabiel

De twee belangrijkste kostenposten op glastuinbouwbedrijven zijn arbeid en energie. Dit jaar nemen de CAO-lonen gemiddeld met 1,6% toe. Desondanks zijn de arbeidskosten dit jaar ongeveer hetzelfde als vorig jaar door onder andere de inzet van goedkopere arbeidskrachten. Daarnaast is op vooral glasgroentebedrijven de inzet van losse arbeidskrachten iets lager, vanwege de lagere productie per m². Daartegenover staat dat door de hoge gasprijs de energiekosten dit jaar opnieuw flink stijgen. Gemiddeld is de commodityprijs (= variabele gasprijs) dit jaar 25% hoger dan vorig jaar. Afhankelijk van de contractvorm kan dit per bedrijf hoger of lager zijn. Ook de kosten voor rente en afschrijvingen nemen dit jaar als gevolg van de hogere

rentestand en investeringen in duurzame productiemiddelen, zoals warmte/kracht-installaties, toe. De kostenstijging loopt uiteen van ruim 3% voor pot- en perkplantenbedrijven tot circa 5,5% voor glasgroentebedrijven.

Lichte verbetering bedrijfsresultaten

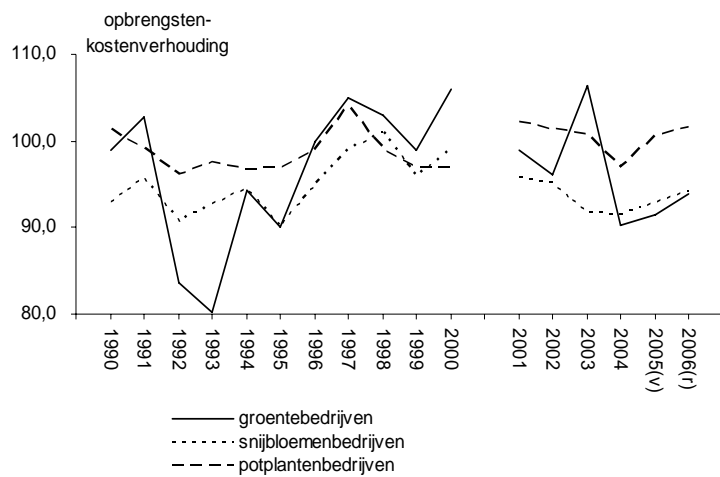
In alle drie de glastuinbouwsectoren zijn in 2006 de bedrijfsresultaten en inkomens licht verbeterd. Op glasgroentebedrijven en pot- en perkplantenbedrijven zal de rentabiliteit met gemiddeld 2%-punten toe nemen (tabel 1). Op snijbloemenbedrijven zal de opbrengsten-kostenverhouding met gemiddeld 1% stijgen tot 94%. De inkomens zullen gemiddeld met iets meer dan 20.000 euro toenemen. Wat besparingen betreft zal het jaar 2006 voor de groente- en bloemenbedrijven op ongeveer nul uitkomen. Pot- en perkplantenbedrijven kunnen echter naar verwachting aanzienlijke besparingen noteren. De lichte verbetering van de bedrijfsresultaten in de glastuinbouw is ook zichtbaar in figuur 1, waarin de langetermijnontwikkeling is weergegeven.

Grote verschillen tussen bedrijven

Door de diversiteit in de glastuinbouwsector variëren de resultaten tussen bedrijven sterk. Deze verschillen zijn onder meer het gevolg van de uiteenlopende prijsvorming voor glastuinbouwproducten en de grote verschillen tussen de afgesloten gascontracten. Daarnaast worden de verschillen tussen de bedrijven versterkt door activiteiten als elektriciteitproductie voor de vrije energiemarkt. Dat de verschillen groot kunnen zijn blijkt wel uit het feit dat circa 20% van de glastuinbouwbedrijven naar verwachting een negatief gezinsinkomen uit bedrijf zal behalen, terwijl ongeveer 30% van de glastuinbouwbedrijven een gezinsinkomen van meer dan 100.000 euro zal realiseren.

Tabel 1 Bedrijfsresultaten en inkomens van glastuinbouwbedrijven

	Glasgroente- bedrijven	Snijbloemen- bedrijven	Pot- en perkplanten- bedrijven
Opbrengsten/kosten(%)			
2004	90	91	97
2005 (v)	92	93	100
2006 (r)	94	94	102
Gezinsinkomen uit bedrijf (x 1.000 euro)			
2004	46,0	47,0	68,0
2005 (v)	32,0	46,0	87,0
2006 (r)	58,5	66,5	106,0

Figuur 1 Ontwikkeling opbrengst per 100 euro kosten op glastuinbouwbedrijven (vanaf 2001 gelden nieuwe definities van de kengetallen)

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.